

KOM IN BRUSSEL OP 20 SEPTEMBER OM 17U samen met de Klimaatcoalitie betogen tegen CETA en TTIP. Want deze ondemocratische akkoorden zullen vooral de multinationals en andere financiële krachten ten goede komen en het klimaat nog meer schaden.

WAT ZIJN TTIP & CETA ?

TTIP is een handelsakkoord dat onderhandeld wordt tussen de Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten (VS). CETA is het verdrag tussen Canada en de Europese Unie dat men in 2016 wil tekenen.

WELKE BEDREIGINGEN VOOR HET KLIMAAT ?

Verzwakking van de milieunormen

Normen worden in deze akkoorden eerder beschouwd als hindernissen voor de handel dan als regels in functie van het algemeen belang. Indien deze verdragen in werking zouden treden, zouden ze een belemmering vormen voor het beleid van hernieuwbare energie en voor de energietransitie in de EU, en zouden onze landen hun engagementen van de COP21 niet kunnen verwezenlijken. De afbouw van normen vormt bovendien een gevaar voor publieke dienstverlening zoals gezondheidszorg en onderwijs, terwijl er net geen klimaatrechtvaardigheid kan zijn zonder bescherming van sociale rechten. Er is een risico dat een aantal regels zoals test- en erkenningsregels voor het op de markt brengen van medicijnen of cosmetica, of controles i.f.v. voedselveiligheid worden afgezwakt.

Fossiele brandstoffen zullen niet in de grond blijven

Deze vrijhandelsverdragen zouden de EU nog meer richten op de invoer van niet-hernieuwbare energie die meer CO₂ uitstoot en uit regio's komt die sterk getroffen worden door klimaatverandering, in plaats van op lokale en duurzame energie. Deze invoer vertegenwoordigt vandaag reeds meer dan 50% van de totale Europese energieconsumptie.

In 2011 heeft de overheid van de Canadese provincie Québec omwille van watervervuiling een moratorium gelegd op hydraulische fracking in het kader van exploratie naar aardolie en gas. En in 2012 heeft het energiebedrijf Lone Pine Resources een zogenaamde « Investor-State » klacht tegen dit moratorium ingediend op basis van het Noord-Amerikaanse vrijhandelsverdrag NAFTA. Ze eiste 109,8 miljoen dollar compensatie zonder interesten op.

Privileges voor multinationals

Deze verdragen bieden buitengewone privileges aan multinationals om de investeringen van deze bedrijven te beschermen. Gelijkwaardige akkoorden hadden in het verleden al een negatieve impact op het klimaat.

In 2009 heeft het Zweedse energiebedrijf Vattenfall de Duitse overheid aangeklaagd en 1,4 miljard euro compensatie gevraagd voor milieunormen die waren opgelegd aan één van haar kolencentrales. Om een veroordeling te vermijden heeft Duitsland aanvaard om haar ecologische eisen te verlagen. Of kijk naar Colombia, waar 77.000 kg zaden van kleine boeren vernietigd werden omdat hun vrijhandelsakkoord met de VS boeren verplichtte om « gecertificeerde zaden » te telen, met name zaden geproduceerd door multinationals als Monsanto.

Overconsumptie en meer CO₂

Deze akkoorden hebben als doelstelling om de trans-Atlantische handel te vergroten tussen twee continenten die reeds meer consumeren dan nodig. De voorgestelde maatregelen zullen de handel bevorderen en dus ook de uitstoot van CO₂ omhoog drijven via de « grijze energie » die nodig is voor de productie en het goederentransport per boot en vliegtuig.

Het is tijd dat de Europese Unie coherent optreedt en voorrang geeft aan het welzijn van de mensen en de aarde in plaats van aan multinationals en winst! Reeds duizenden mensen zijn geëngageerd en de mobilisatie groeit van dag tot dag in heel Europa en de wereld.

SLUIT JE AAN BIJ DE BEWEGING!

#stopTTIP #stopCETA

WWW.STOPTTIP.BE

www.klimaatcoalitie.be

V.U. : Sarah Schlitz / IEW / rue Nanon 98, 5000 Namur